

Słubice, dnia 25.01.2011 r.

Pani Skarbnik,
Naczelnik WGI,
Kierownik Biura Zamówień
Publicznych
w miejscu.

KW – JC – 0913 - 8/10

Zalecenia pokontrolne

Na podstawie upoważnienia nr 10/KW/10 z 17 listopada 2010 r., w Urzędzie Miejskim w Słubicach w dniach od 22 listopada do 14 grudnia 2010 r. przeprowadzono kontrolę sprawdzającą. W ramach kontroli badano wykonanie zaleceń i wniosków pokontrolnych wydanych w dniu 8.05.2009 r. przez Dyrektora Urzędu Kontroli Skarbowej w Zielonej Górze, dotyczących prawidłowości gospodarowania środkami publicznymi w zakresie przestrzegania przepisów ustawy o zamówieniach publicznych i udzielania pomocy publicznej w rozumieniu art. 59 ustawy z 27.08.2009 r. o finansach publicznych.

Wyniki kontroli zawarte zostały w protokole z dnia 7.01.2011 r. podpisanym przez kontrolujące, Skarbnika Gminy, Naczelnika WGI, Naczelnika WGP i Kierownika Biura Zamówień Publicznych.

Kontrola sprawdzająca wykazała, że wyeliminowano większość stwierdzonych przez UKS nieprawidłowości w zakresie zamówień publicznych. Znaczna poprawa przestrzegania przepisów ustawy Prawo zamówień publicznych dotyczy zagadnień proceduralnych, stanowiących zadania Biura Zamówień Publicznych. W zakresie udzielania pomocy publicznej powtórzyła się nieprawidłowość związana z wyliczaniem wartości pomocy.

W badanej podczas kontroli sprawdzającej próbie, powtórzyły się opisane niżej nieprawidłowości.

Z zakresu przestrzegania ustawy Prawo zamówień publicznych.

1. Powtórzyła się nieprawidłowość polegająca na błędnym oszacowaniu wartości początkowej zamówienia na „Utrzymanie w czystości ulic, placów i chodników, odśnieżanie, zbieranie i transport odpadów oraz likwidację dzikich wysypisk śmieci na terenie miasta i gminy Słubice”. Zgodnie z art. 34 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych zwanej dalej Pzp (tekst jednolity Dz. U. z 2010 r. Nr 113 poz. 759 ze zm.), podstawą ustalenia wartości zamówienia na usługi lub dostawy powtarzające się okresowo, jest łączna wartość zamówień tego samego rodzaju udzielonych w terminie poprzednich 12 miesięcy lub w poprzednim roku budżetowym, z uwzględnieniem zmian ilościowych zamawianych usług lub dostaw oraz prognozowanego na dany rok średniorocznego wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem. Szacowania wartości zamówienia dokonał w dniu 24.02.2010 r. p. A. Chomik, do którego zadań, zgodnie z zakresem czynności należy wykonywanie całokształtu spraw związanych z utrzymaniem czystości gminy. P. A. Chomik szacując wartość zamówienia w przypadku sprzątania ulic i chodników nie uwzględnił zmian ilościowych zamawianych usług. Szacując wartość wszystkich składników zamówienia nie uwzględnił prognozowanego na dany rok średniorocznego wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych. Ponadto jak wykazała kontrola przy szacowaniu wartości zamówienia dotyczącego placów

zabaw, pracownik nie wykazał należytej staranności do czego był zobowiązany art. 32 ust. 1 ustawy Pzp. Zgodnie z tym przepisem, podstawą ustalenia wartości zamówienia jest całkowite szacunkowe wynagrodzenie wykonawcy, bez podatku od towarów i usług, ustalone przez zamawiającego z należyłą starannością.

W związku z powyższym zalecam **Naczelnikowi WGI** dopilnować by:

- a) stosownie do art. 32 ust. 1 ustawy Pzp, wartość zamówień ustalana była z należyłą starannością,
- b) w przypadku przyjęcia za podstawę ustalenia wartości zamówienia na usługi lub dostawy powtarzające się okresowo łącznej wartości zamówień tego samego rodzaju, udzielonych w terminie poprzednich 12 miesięcy lub w poprzednim roku budżetowym, uwzględniane były zmiany ilościowe zamawianych usług lub dostaw oraz prognozowany na dany rok średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem, zgodnie z art. 34 ust. 1 pkt 1 ustawy Pzp.

2. UKS w wyniku kontroli wykazał nieprawidłowość polegającą na nieujęciu w sprawozdaniu o udzielonych zamówieniach wszystkich zamówień. W trakcie kontroli sprawdzającej, w sprawozdaniu o udzielonych w 2009 r. zamówieniach publicznych, stwierdzono nieprawidłowość polegającą na zawyżeniu liczby i kwoty udzielonych zamówień publicznych.

Stosownie do art. 98 ust. 1 ustawy Pzp zamawiający sporządza roczne sprawozdanie o udzielonych zamówieniach według wzoru określonego rozporządzeniem Prezesa Rady Ministrów z dnia 25 sierpnia 2006 r. w sprawie zakresu informacji zawartych w rocznym sprawozdaniu o udzielonych zamówieniach, jego wzoru oraz sposobu przekazywania. (Dz. U. z 2006 r. Nr 155 poz. 1110 ze zm.). Kontrola sprawdzająca na podstawie danych z rejestru zamówień publicznych za 2009 r. wykazała, że w 2009 r. udzielono 33 zamówień na kwotę 19.144.443,85 zł. W sprawozdaniu z dnia 25.02.2010 r. skorygowanym 18.05.2010 r. wykazano udzielenie 34 umów na kwotę 25.494.060,91 zł. Różnica - jedno zamówienie na kwotę 6.349.617,06 zł. Nieprawidłowość polegała na dwukrotnym ujęciu w sprawozdaniu zamówienia na udzielenie kredytu bankowego. Zgodnie z zakresem czynności sporządzanie sprawozdawczości z zakresu przewidzianego ustawą należy do zadań Kierownika Biura Zamówień Publicznych P. Grudnia.

W związku z powyższym zalecam **Kierownikowi Biura Zamówień Publicznych:**

- a) sporządzać sprawozdania rzetelnie, zgodnie z wymogami Rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 25 sierpnia 2006 r. w sprawie zakresu informacji zawartych w rocznym sprawozdaniu o udzielonych zamówieniach, jego wzoru oraz sposobu przekazywania.

W trakcie kontroli sprawdzającej stwierdzono również niżej opisane nieprawidłowości.

1. W postępowaniu przetargowym na „Utrzymanie w czystości ulic, placów i chodników, odśnieżanie, zbieranie i transport odpadów oraz likwidację dzikich wysypisk śmieci na terenie miasta i gminy Słubice” wartość szacunkowa zamówienia ustalona została na kwotę 3.055.558,90 PLN (netto), co daje 3.269.448,02 zł (brutto). Przed otwarciem ofert zamawiający podał kwotę - 2.364.989,66 zł brutto, jaką zamierza przeznaczyć na finansowanie zamówienia.

Z wyjaśnień komisji Przetargowej wynika, że kwota 2 364 989,66 zł brutto jest równa potrójonej wartości kwoty 788 329,89 zł brutto przewidzianej w budżecie Gminy w momencie wszczęcia procedury przetargowej na zrealizowanie zadań określonych w przedmiotowym przetargu w okresie jednego roku”.

Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Sp. z o.o. w Słubicach złożyło ofertę na kwotę wyższą od kwoty jaką zamawiający zamierzał przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia (3.268.807,20 zł.) w 36 miesięcznym okresie obowiązywania zamówienia co stanowi 90.800,20 zł za jeden miesiąc.

W roku 2010 r. planowano 7 płatności x 90.800,20 zł co daje kwotę 635.601,40 zł.

Z analizy budżetu wynika na dzień 27.04.2010 r. (otwarcie ofert) w budżecie gminy na 2010 r. w dz. 900/90003/4300, z którego zgodnie z dyspozycją WGI finansowane jest zadanie, nie było środków umożliwiających dokonanie płatności w wysokości określonej w ofercie wykonawcy.

Jak wynika z art. 93 ust. 1 pkt 4 ustawy Pzp, zamawiający unieważnia postępowanie o udzielenie zamówienia, jeżeli cena najkorzystniejszej oferty przewyższa kwotę, którą zamawiający może przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia. W przedmiotowym postępowaniu nie zastosowano tego przepisu.

Zgodnie z art. 9 ustawy Pzp postępowanie o udzielenie zamówienia, z zastrzeżeniem wyjątków określonych w ustawie, prowadzi się z zachowaniem formy pisemnej. W materiałach przedłożonych do kontroli, brak decyzji kierownika jednostki w sprawie zwiększenia kwoty przeznaczonej na realizację zamówienia.

Komisja w dniu 29.04.2010 r. przygotowała propozycję wyboru najkorzystniejszej oferty, to jest Przedsiębiorstwa Usług Komunalnych Sp. z o.o. w Słubicach. Komisja oceniła, że oferta spełniała wszystkie wymagania i warunki SIWZ. Propozycja ta pomimo braku środków została zatwierdzona przez zastępcę burmistrza w dniu 30.04.2010 r.

Komisja Przetargowa przedłożenie propozycji wyboru najkorzystniejszej oferty do podpisu wyjaśnia tym, że *„...złożona oferta spełniała wszystkie warunki i zapisy SIWZ. W związku z tym komisja przetargowa złożyła propozycję wyboru najkorzystniejszej oferty w celu zatwierdzenia przez Kierownika zamawiającego. Biorąc pod uwagę, że kwota oferty przewyższa kwotę budżetową, uzgodniono że należy wnioskować o zwiększenie środków finansowych przewidzianych na realizację zadania. Przygotowaniem wniosku o zmianę budżetu zajął się Wydział Gospodarki i Inwestycji.”*

Nie mając zabezpieczonych w budżecie środków na 2010 r., pismem z dnia 30 kwietnia 2010 r. podpisanym przez zastępcę burmistrza, wysłanym w dniu 4.05.2010 r. poinformowano Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Sp z o.o. w Słubicach o zatwierdzeniu przez zamawiającego propozycji komisji o wyborze oferty firmy PUK Sp. z o.o, co zgodnie z komentarzem do art. 70² i 70³ ustawy Kodeks cywilny, było działaniem skutkującym zawarcie umowy dającym „wykonawcy” możliwość dochodzenia zawarcia umowy właściwej. W piśmie podano również, że w związku z tym, że w postępowaniu złożono jedną ofertę, umowa w sprawie zamówienia publicznego może być zawarta przed upływem terminów określonych w art. 94 ust. 1 Pzp., czyli przed upływem 10 dni od przesłania zawiadomienia o wyborze najkorzystniejszej oferty.

Środki na realizację kontrolowanego zadania, uzyskano dopiero w dniu 26 maja 2010 r., w wyniku przeniesień środków między działami, co zgodnie z art. 18 ust. 2 pkt 4 ustawy o samorządzie gminnym i postanowieniami ustawy o finansach publicznych stanowi kompetencję Rady Gminy. Uchwałą Rady Miejskiej Nr L/479/10

z dnia 26 maja 2010 r. /zał. nr 11/ plan wydatków dz. 900/90003/4300 zwiększony został do kwoty 1.243.150,00 zł.

Naczelnik Wydziału Gospodarki i Inwestycji uruchomienie procedury zamówień publicznych, bez zabezpieczenia środków w budżecie wyjaśnia tym, że kończył się okres obowiązywania starej umowy na utrzymanie czystości na terenie miasta, a brak wystarczających środków w budżecie po omówieniu ze Skarbnikiem i Burmistrzem miał zostać uzupełniony na najbliższej sesji Rady Miejskiej w dniu 29.04.2010 r. Zgodnie z wyjaśnieniem naczelnika, planowana sesja została przesunięta. Pomimo braku środków w budżecie wydział przygotował i złożył do podpisu u Skarbnika umowę w dniu 04.05.2010 r.

Z umowy nr 157/2010 na obsługę komunalną miasta wynika, że zawarto ją w dniu 4.05.2010r., na okres od 4.05.2010 r. do 4.05.2013 r. Ze strony zamawiającego umowa podpisana została przez burmistrza R. Bodziackiego, przy kontrasygnacie skarbnika H. Michalskiej. Z § 13 wynika, że umowa wchodzi w życie z dniem 4 maja 2010 r.

Przy kontrasygnacie skarbnik umieściła datę 26.05.2010 r. Z wyjaśnień Skarbnika wynika, że kontrasygnata z dniem 26 maja 2010 r. związana była z decyzją Rady Miejskiej o zwiększeniu planu wydatków w paragrafie 900/90003/4300 podjętą dopiero w dniu 26 maja 2010 r.

Zgodnie z art. 46 ust. 3 ustawy o samorządzie gminnym "Jeżeli czynność prawna może spowodować powstanie zobowiązań pieniężnych, do jej skuteczności potrzebna jest kontrasygnata skarbnika gminy lub osoby przez niego upoważnionej". Z opinii prawnej Adwokata Wiesława Pniewskiego wynika, że Gmina zaciągnęła zobowiązanie w dniu kontrasygnowania przez skarbnika (wcześniej umowa była nieskuteczna) ale z mocą obowiązywania do 4 maja 2010 r. Z opinii wynika również, że nieprawidłowe było podpisanie umowy, że zawarta została w dniu 4 maja 2010 r., ale prawidłowe (możliwe) jest postanowienie, że „umowa wchodzi w życie z dniem 4 maja 2010 r. „

Wobec rozbieżnych wyjaśnień Skarbnika i Zastępcy Naczelnika WGI kontrolujący nie ustalili, kto i w którym momencie wpisał datę zawarcia umowy 4.05.2010 r. Skarbnik wyjaśniła, że umowa przedłożona jej do kontrasygnaty nie zawierała daty zawarcia, ponieważ data ta jest uzupełniana po złożeniu podpisu przez Burmistrza oraz drugą stronę umowy, przed jej zaewidencjonowaniem w zbiorczym rejestrze umów, prowadzonym w WFK. Natomiast Zastępca Naczelnika WGI T. Kolanowski oświadczył że projekt umowy został przygotowany przez A. Chomika, a on sam składając go do podpisu u radcy prawnego i skarbnika, wpisał datę zawarcia umowy w dniu 4.05.2010 r." Żadna z wewnętrznych procedur obowiązujących w urzędzie nie reguluje tego zagadnienia.

Brak również procedur określających obieg umów od przygotowania do podpisania. Z wyjaśnień Naczelnika WGI wynika, że zgodnie z przyjętymi zasadami obiegu dokumentów w urzędzie, Burmistrz podpisuje umowę na samym końcu po zatwierdzeniu przez radcę prawnego, podpisaniu przez wszystkie osoby odpowiedzialne oraz po kontrasygnowaniu przez Skarbnika." Burmistrz Słubic i Prezes Zarządu PUK Sp. z o.o. w Słubicach przy podpisie nie umieścili dat podpisania umowy.

Płatności za faktury nr 3279, 4787, 5410 związane z realizacją umowy na sprząatanie dokonano po terminie. W myśl § 6 ust. 2 umowy, płatności należało dokonać w terminie 14 dni od daty złożenia faktury w siedzibie zamawiającego. Powyższe stanowi naruszenie art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 20 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 157, poz. 1240 ze zm.), zgodnie

z którym wydatki publiczne powinny być dokonywane w wysokościach i terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań.

W związku z powyższym zalecam:

Naczelnikowi WGI

- a) realnie planować wydatki na zadania przewidziane do realizacji w danym roku budżetowym,
- b) przed złożeniem w Biurze Zamówień Publicznych wniosku o rozpoczęcie procedury przetargowej uzyskiwać akceptację Wydziału Finansowego celem potwierdzenia zabezpieczenia środków,
- c) umowy składać do podpisu w momencie, gdy są zagwarantowane w budżecie środki na ich realizację,
- d) w umowach podawać faktyczne daty ich zawierania.

Skarbnikowi:

- a) w załączniku nr 2 do Zarządzenia Nr 62/10 Kierownika Urzędu Miejskiego w Słubicach z dnia 30.06.2010 r. w sprawie wprowadzenia zasad (polityki) rachunkowości rozdział C - „Obieg dokumentacji związanej z ewidencją wydatków inwestycyjnych”, rozszerzyć o zapisy związane z procesem sporządzania umów,
- b) stosownie do art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 20 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych wydatki publiczne dokonywać w wysokościach i terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań.

2. W efekcie przetargu nieograniczonego na udzielenie kredytu bankowego złotowego w wysokości 4.458.392 zł. zawarto umowę, której postanowienia były niezgodne z zapisami Specyfikacji Istotnych Warunków Zamówienia.

W specyfikacji określono, że:

- przedmiotem zamówienia jest udzielenie kredytu bankowego złotowego w wysokości 4.458.392 zł.,
- realizacja zamówienia trwać będzie przez okres 180 miesięcy od dnia podpisania umowy,
- zamawiający wymaga, aby odsetki naliczane i pobierane były kwartalnie.

W umowie Nr U/0000732507/0001/2010/1403 kredytu obrotowego w rachunku kredytowym zawarto zapisy, że Bank Gospodarki Żywnościowej S.A. udzielił Gminie kredytu bankowego w wysokości 4.458.392 zł. na okres od 27.05.2010 r. do 30.06.2024 r. to jest na 169 miesięcy. Ponadto z § 4 ust. 5 umowy wynika, że „odsetki od kredytu naliczane są w okresach miesięcznych od dnia wykorzystania kredytu do dnia poprzedzającego dzień spłaty.”

Zgodnie z art. 144 ustawy Pzp, zakazuje się istotnych zmian postanowień zawartej umowy w stosunku do treści oferty, na podstawie której dokonano wyboru wykonawcy. Niezgodność umowy ze specyfikacją, Skarbnik Gminy tłumaczy:

„Pierwotnie ustalony termin spłat wynikał z określenia przez Gminę terminu rocznych spłat kredytu na dzień 30.06 każdego roku. Ponieważ 15-letni okres, na jaki został udzielony kredyt, poczynawszy od uruchomienia pierwszej transzy kredytu (27 maja 2010 r.), upłynąłby 26 maja 2025 r. – data spłaty na dzień 30.06.2025 r. wykraczałaby poza 15-letni okres obsługi. Pozostawiając jako stałą datę rocznych spłat dzień 30.06, termin spłaty ostatniej raty ustalono na dzień 30.06.2024 r.”(...)

„Sposób naliczania odsetek przez bank jest nieistotny z punktu widzenia kredytobiorcy, bowiem nie wpływa na termin ich zapłaty. Niezależnie od faktu, czy

odsetki w systemie bankowym naliczane są dziennie, miesięcznie czy kwartalnie, ich kwota, liczona od kwoty kapitału pozostającego do spłaty, liczona na koniec kwartału, pozostaje taka sama."

W trakcie trwania kontroli w dniu 3.12.2010 r. podpisano aneks nr 1 do ww. umowy, którym dostosowano treść umowy do warunków określonych w specyfikacji w zakresie okresu realizacji zamówienia. Przedłużając okres na jaki udzielono kredytu do 26.05.2025 r. tj 180 miesięcy do podpisania umowy (zgodnie ze specyfikacją).

Aneksiem tym, wprowadzono dodatkowo zmianę § 11 ust. 3 umowy, dotyczącą okresu w jakim bank może wystąpić o nadanie bankowemu tytułowi egzekucyjnemu klauzuli wykonalności. Zgodnie z § 11 ust. 3 umowy z dnia 27.05.2010 r. bank mógł wystąpić o nadanie bankowemu tytułowi egzekucyjnemu klauzuli wykonalności do dnia 30.06.2025 r., czyli rok po upływie terminu na jaki została zawarta umowa. Aneksiem z dnia 3.12.2010 r. zmieniono ten termin na 26.05.2028 r., czyli 3 lata po upływie terminu obowiązywania umowy. Powyższe Skarbnik tłumaczy przeoczeniem. W trakcie kontroli, 10 grudnia 2010 r. Gmina wystąpiła z wnioskiem do BGŻ o przywrócenie daty pierwotnej, tj. rok po upływie terminu, na jaki została zawarta umowa.

Kontrola wykazała, że umowa nie została zaopiniowana pod względem formalno-prawnym przez radcę prawnego. Stanowi to naruszenie, obowiązującego w chwili podpisywania umowy, zarządzenia nr 126/09 Kierownika Urzędu Miejskiego w Słubicach z dnia 23 listopada 2009 r. w sprawie wdrożenia dokumentacji Systemu Zarządzania Jakości wg normy ISO 9001:2008. Zgodnie z pkt 5 procedury P-07 – udzielanie zamówień publicznych po zatwierdzeniu propozycji komisji przetargowej przez Kierownika Urzędu, strony postępowania zawierają umowę o realizację zamówienia publicznego uprzednio zaopiniowaną pod względem formalno-prawnym przez radcę prawnego. Procedura ta została uchylona Zarządzeniem nr 11/11 Kierownika Urzędu Miejskiego w Słubicach z dnia 21 stycznia 2011 r. o uchyleniu dokumentacji Systemu Zarządzania Jakości. Wobec powyższego, na dzień wydawania zaleceń, nie ma dokumentu z którego wynikałby obowiązek opiniowania umów przez radcę prawnego.

W związku z powyższym zalecam **Skarbnikowi**:

- a) przy sporządzaniu umów przestrzegać art. 144 ustawy Pzp, z którego wynika, że zakazuje się istotnych zmian postanowień zawartej umowy w stosunku do treści oferty, na podstawie której dokonano wyboru wykonawcy.

3. Umowa zawarta w wyniku Przetargu nieograniczonego na przebudowę drogi i chodników na Placu Wolności oraz drogi do Centrum Sportowego w Słubicach została zrealizowana.

Do dnia zakończenia kontroli, pomimo odbioru końcowego i przekazania do użytku obiektu w dniu 22.06.2010 r. nie wystawiono dokumentu OT i nie zaksięgowano środka trwałego na koncie 011 „środki trwałe”. Stanowi to naruszenie zarządzenia Kierownika UM w Słubicach nr 57/09 z dnia 7.04.2009 r., w sprawie obiegu dokumentów w zakresie przyjmowania środków trwałych na stan gminy, z którego wynika, że w momencie składania dyspozycji płatności końcowej osoba odpowiedzialna za inwestycję (K. Rogoziński) powinna wystawić dokument OT, będący podstawą zaksięgowania środka trwałego na koncie 011. Po zakończeniu kontroli, w trakcie pisania protokołu dnia 20.12.2010 r. dokument OT wystawiony został przez K. Rogozińskiego.

W związku z powyższym zalecam **Naczelnikowi WGI**

- a) podjąć działania organizacyjne zapobiegające występowaniu w przyszłości powyższej nieprawidłowości.

Z zakresu udzielania pomocy publicznej.

Sprawy dotyczące pomocy publicznej udzielanej przedsiębiorcom, zgodnie z Regulaminem Organizacyjnym Urzędu Miejskiego zostały przypisane Wydziałowi Finansowo – Księgowemu, a w wydziale powierzono je Panu M. Wołowiczowi. Natomiast sprawozdania o zaległościach przedsiębiorców we wpłatach innych zobowiązań wobec jednostek samorządu terytorialnego, powierzono Pani D. Robakowskiej.

Kontrola sprawdzająca wykazała, że w dalszym ciągu występują nieprawidłowości polegające na błędnym wyliczeniu wartości pomocy publicznej, i tak:

1. Przy rozłożeniu zaległości podatkowej na raty Firmie „Pro-Invest” Sp. z o.o., zaniżono wartość pomocy de minimis o kwotę 2.409,27 zł. (o 511,87 euro). W zaświadczeniu z dnia 26.02.2009 r. wykazano wartość pomocy w kwocie 24.177,92 zł., co stanowiło równowartość 5.136,81 euro. Kontrolujący wyliczyli, że wartość pomocy de minimis powinna wynosić 26.587,19 zł., tj. 5.648,68 euro. Przyczyną nieprawidłowości było przyjęcie do wyliczenia wartości pomocy, daty wydania decyzji, zamiast daty wpływu wniosku o zastosowanie ulgi w podatku od nieruchomości. Narusza to art. 2 pkt 11 ustawy z dnia 30.04.2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. z 2007 r. Nr 59, poz. 404 ze zm.) i jest niezgodne z wzorem określonym w § 4 pkt 17 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 11.08.2004 r. w sprawie szczegółowego sposobu obliczania wartości pomocy publicznej udzielanej w różnych formach (Dz. U. z 2004 r. Nr 194, poz. 1983 ze zm.), tj.

2. Przy rozłożeniu opłaty z tytułu użytkowania wieczystego na dwie raty i odroczeniu terminu płatności rat Gminnej Spółdzielni „Samopomoc Chłopska”, zawyżono wartość pomocy de minimis o 7,44 zł. (o 1,60 euro). Zarządzeniem Burmistrza Słubic Nr 13/09 z dnia 5 lutego 2009 r., spółdzielni udzielono pomocy, której wartość w zaświadczeniu z dnia 21.04.2009 r. wykazano w kwocie 1.009,72 zł. (217,35 euro). Według wyliczeń kontrolujących wartość pomocy powinna wynosić 1.002,28 zł., (215,75 euro). Przyczyną błędu było przyjęcie w przypadku I raty 92 dni, zamiast 91, a w przypadku II raty 184 dni zamiast 183. Zgodnie z § 4 pkt 15 Rozporządzenia RM w sprawie szczegółowego sposobu obliczania wartości pomocy (...), do obliczenia wartości pomocy przyjmuje się liczbę dni odroczenia od dnia następnego po upływie terminu płatności podatku lub innego świadczenia, do momentu płatności.

3. Przy rozłożeniu na raty zaległości w podatku od nieruchomości Firmie „Transkarat” Sp. z o.o., zawyżono wartość pomocy de minimis, poprzez przyjęcie stopy referencyjnej 10,78 % (stopa bazowa 6,78 % + 4 punkty procentowe), zamiast 8,53 % (4,53 % + 4 punkty procentowe). W zaświadczeniu z dnia 5.06.2009 r. wykazano wartość pomocy w kwocie 6.538,97 zł. (1.443,48 euro). Kontrolujący ustalili, że nieprawidłowo przyjęto wartość bazowej stopy oprocentowania, ponieważ w dniu udzielenia pomocy - 5.06.2009 r. stopa bazowa wynosiła 4,53 %, a nie 6,78 %. Stopę 4,53 % należało powiększyć o marżę ustaloną przez Komisję Europejską w zależności od ratingu przedsiębiorstwa oraz od oferowanego poziomu zabezpieczeń.

4. Przy zwolnieniu Cafe Club Rock – Cukiernia s.c. z podatku od nieruchomości, w związku z zatrudnieniem pracowników młodocianych, wartość pomocy de minimis

zawyżono o 291,51 zł. (tj. 69,64 euro). Burmistrz Słubic pismem nr WFK-MW-3110-32/09 z dnia 21.12.2009 r. działając na podstawie § 4 Uchwały Nr XXVI/246/08 Rady Miejskiej w Słubicach z dnia 30.10.2008 r. w sprawie zwolnień przedsiębiorców od podatku od nieruchomości stanowiących pomoc de minimis, zwolnił spółkę z podatku od nieruchomości na kwotę 1.020,67 zł. (243,82 euro). Kontrolujący stwierdzili, że zawyżono kwotę zwolnienia o 291,51 zł., gdyż nie wszyscy pracownicy zatrudnieni w celu nauki zawodu w 2009 r. byli pracownikami młodocianymi (dwóch pełnoletność osiągnęło już w 2008 r., następnych dwóch w trakcie 2009 r. - jeden 10 stycznia, - drugi 7 lutego, a kolejnym dwóm nie uwzględniono miesiąca w którym ustało ich zatrudnienie). W związku z tym, wartość pomocy udzielonej na mocy uchwały, po uwzględnieniu tych faktów powinna wynosić 729,16 zł. (tj. 174,18 euro).

Ponadto kontrolujący stwierdzili, że spółce cywilnej i jej wspólnikom, nieprawidłowo wystawiono 5 zaświadczeń, w każdym podając wartość pomocy 1.020,67 zł. (243,82 euro), co daje łączną kwotę 5.103,35 zł. Wszystkie zaświadczenia, wykazano w sprawozdaniu.

Kontrolujący ustalili, że Pan R. Szczerbiński działając z upoważnienia pozostałych wspólników, zwrócił się o udzielenie pomocy w postaci zwolnienia z podatku od nieruchomości w związku z zatrudnieniem pracowników młodocianych. Wartość pomocy de minimis wykazana w piśmie Burmistrza Słubic nr WFK-MW-3110-32/09 z dnia 21.12.2009 r. wyniosła 1.020,67 zł., natomiast pracownik wystawił 5 zaświadczeń, na łączną wartość 5.103,35 zł.

Do powyższego ustalenia Skarbnik Gminy wniosła uwagi, wskazując, że *„W przedmiotowej sprawie mamy do czynienia ze zwolnieniem z podatku od nieruchomości. Nieruchomość na której prowadzona jest działalność gospodarcza stanowi współwłasność wspólników spółki cywilnej. Zgodnie z art. 3 ust. 4 ustawy z 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych, jeżeli nieruchomość lub obiekt budowlany stanowi współwłasność lub znajduje się w posiadaniu dwóch lub więcej podmiotów, to jest odrębnym przedmiotem opodatkowania, a obowiązek podatkowy ciąży solidarnie na wszystkich współwłaścicielach lub posiadaczach.*

Skoro na współwłaścicielach ciąży solidarnie obowiązek podatkowy, to solidarna jest także ich odpowiedzialność za wynikające z tego obowiązku zobowiązanie podatkowe.”

„Nawet gdyby przyjąć pierwszy pogląd kontrolujących za słuszny i wystawić jedno zaświadczenie na wszystkich wspólników spółki cywilnej i przesłać je każdemu wspólnikowi z osobna (pomijając fakt, iż działali oni przez pełnomocnika i zgodnie z art. 145 § 2 Ordynacji podatkowej pisma doręcza się pełnomocnikowi) powstał by problem z ujęciem udzielonej pomocy w sprawozdaniu przekazywanym za pośrednictwem aplikacji SHRIMP, gdyż nie można by ująć wszystkich danych. Chociażby kilku numerów NIP lub nazw, ponieważ system przyjmuje za właściwą tylko jedną pozycję”

Odnosząc się do powyższych uwag, mając na względzie, że uzasadnienie ich przeprowadzone zostało na gruncie prawa podatkowego, kontrolujący wskazują na fakt, że organ podatkowy wymierza podatek osobom fizycznym w kwocie ogólnej, w jednej decyzji adresowanej do wszystkich współwłaścicieli. Jest to jedno zobowiązanie podatkowe w stosunku do wszystkich odpowiedzialnych solidarnie. Oznacza to, że wszyscy współwłaściciele są zobligowani do płacenia jednego świadczenia – tj. jednego podatku od nieruchomości wspólnej, ale zapłacenie podatku przez któregoś z nich powoduje wygaśnięcie zobowiązania podatkowego

(art. 366 k.c.). W praktyce współwłaściciele dzielą pomiędzy sobą kwotę podatku w oparciu o przypadający im udział we współwłasności i z reguły jeden z nich opłaca podatek od nieruchomości w całości. Mówi o tym art. 376 k.c., wskazując że „jeżeli jeden z dłużników solidarnych spełnił świadczenie, treść istniejącego między współdłużnikami stosunku prawnego rozstrzyga o tym, czy i w jakich częściach może on żądać zwrotu od współdłużników.”

Burmistrz Słubic ustalając Cafe Club Rock – Cukiernia s.c. wymiar podatku od nieruchomości na 2009 r., w decyzji jako pierwszą wskazał współwłaścicielkę Panią Z. Szczerbińską, a w dalszej kolejności umieścił pozostałych 3 współwłaścicieli. Na Panią Z. Szczerbińską dokonano również przypisu należności z tytułu podatku od nieruchomości w ewidencji księgowej podatników. Również z jej upoważnienia działał Pan R. Szczerbiński występując o ulgę w postaci zwolnienia z części podatku od nieruchomości wspólnej, z tytułu zatrudnienia osób młodocianych.

Argument, związany z problemem ujęcia udzielonej pomocy w sprawozdaniu przekazywanym za pośrednictwem aplikacji SHRIMP, również nie znajduje uzasadnienia. W świetle art. 2. 1. ustawy z dnia 13 października 1995 r. o zasadach ewidencji i identyfikacji podatników i płatników (Dz. U. z 2004 r. Nr 269 poz.2681 ze zm.), osoby fizyczne, osoby prawne oraz jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej, które na podstawie odrębnych ustaw są podatnikami, podlegają obowiązkowi ewidencyjnemu oraz otrzymują numery identyfikacji podatkowej, zwane dalej "NIP". W myśl art. 5 ust 3 ww. ustawy, zgłoszenie identyfikacyjne podatników niebędących osobami fizycznymi zawiera w szczególności pełną i skróconą nazwę (firmę), formę organizacyjno-prawną(...), a ponadto w przypadku spółek cywilnych, (...) - dane dotyczące wspólników, w tym również NIP nadany poszczególnym wspólnikom. Zgodnie z § 1 pkt 2 Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 29 września 2009 r. w sprawie wzorów formularzy zgłoszeń identyfikacyjnych (Dz.U. z 2009 r. Nr 161, poz. 1282), zgłoszenia identyfikacyjne osoby prawnej lub jednostki organizacyjnej niemającej osobowości prawnej, będącej podatnikiem lub płatnikiem dokonuje się na wzorze (NIP-2), stanowiącym załącznik nr 2 do rozporządzenia. W części B1 załącznika, wpisujemy nazwę firmy, a w poz. B6 wskazujemy szczególną formę prawną – spółka cywilna. Z powyższych uregulowań wynika, że spółka cywilna ma nadany swój NIP. W związku z powyższym w sprawozdaniu przekazywanym za pomocą aplikacji SHRIMP nie wystąpi problem z wykazaniem nazwy spółki cywilnej oraz jej NIP-u.

W świetle powyższego, zdaniem kontrolujących wniesione uwagi do protokołu nie znajdują uzasadnienia w przepisach, dlatego wystawiając zaświadczenie o pomocy de minimis dokumentujące zwolnienie z części podatku od nieruchomości wspólnej, należało wystawić jedno zaświadczenie na wszystkich współwłaścicieli i przesłać je każdemu z osobna. Natomiast w sprawozdaniu z udzielonej pomocy wykazywać faktyczną wartość pomocy udzielonej spółce cywilnej.

Kontrolujący stwierdzili również, że w dokumentacji sprawy brak potwierdzeń zatrudnienia wydanych przez szkołę do której uczęszczają młodociani. Wymóg ten został określony we wniosku nr 3 będącym załącznikiem do ww. Uchwały nr XXVI/246/08 Rady Miejskiej.

5. Przy odroczeniu Panu S.G zaległości z tytułu II raty podatku rolnego, zawyżono wartość pomocy o 2,52 zł. (tj. o 0,56 euro). Decyzją nr WFK-MW-3111-3/09 z dnia 9.06.2009 r. Burmistrz Słubic odroczył termin płatności raty podatku rolnego w kwocie 2.321,00 zł. do 30.09.2009 r. Podatnikowi w dniu 9.06.2009 r. wystawiono zaświadczenie o udzielonej pomocy de minimis na kwotę 45,80 zł. (10,15 euro), taką

też kwotę wykazano w sprawozdaniu za czerwiec 2009 r. Do wyliczenia ekwiwalentu dotacji brutto (EDB) z tytułu odroczenia terminu zapłaty zaległości podatkowej stosuje się wzór określony w § 4 pkt 18 ww. rozporządzenia. Zgodnie z wyliczeniem kontrolujących, przy założeniu marży - 4% jaką przyjmował pracownik, kwota pomocy powinna wynosić 43,28 zł. (tj. 9,59 euro).

6. Oprócz powyższych nieprawidłowości, kontrolujący stwierdzili również, że w sprawozdaniu o zaległościach przedsiębiorców we wpłatach innych zobowiązań wobec jednostek samorządu terytorialnego za 2009 r. (kod rodzaju zaległości E), nie wykazano wszystkich zaległości wobec gminy.

Sprawozdanie sporządzono na podstawie wydruku z systemu finansowo - księgowego Radix WIP, wykazując na koniec 2009 r. zaległości w kwocie 43 tys. zł. i odsetki w kwocie 8 tys. zł. Natomiast w sprawozdaniu Rb-N na koniec 2009 r., tylko w pozycji należności wymagalne od przedsiębiorstw niefinansowych wykazano kwotę 1.486.781,77 zł. W dokumentacji do sprawozdania znajduje się zerowe sprawozdanie Zespołu Administracyjnego Oświaty, brak natomiast informacji z innych jednostek organizacyjnych Gminy.

Ponadto, w części VI w ostatniej rubryce „Uwagi” nie podano tytułu zobowiązania. Zgodnie z opisem do pkt V instrukcji w sprawie sprawozdań w przypadku kodów C, E i L w tabeli w części VI w ostatniej rubryce „Uwagi” należy podać tytuł zobowiązania.

Kontrolujący stwierdzili również, że nie sporządzono informacji o nieudzielaniu pomocy publicznej w rybołówstwie w danym okresie sprawozdawczym.

W związku z powyższym **Skarbnikowi** zalecam:

- a) przy wyliczaniu wartości pomocy przestrzegać przepisów Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 11.08.2004 r. w sprawie szczegółowego sposobu obliczania wartości pomocy publicznej udzielanej w różnych formach (Dz. U. z 2004 r. Nr 194, poz. 1983 ze zm.), w szczególności prawidłowo ustalać wartość stopy referencyjnej oraz ilość dni udzielenia pomocy,
- b) ponieważ błędy wystąpiły przy wyliczeniu wartości udzielonej pomocy w postaci odroczenia i rozłożenia zaległości na raty, zweryfikować wszystkie wydane zaświadczenia, a w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości dokonać ich korekty,
- c) przy obliczaniu wartości pomocy publicznej udzielanej na podstawie przepisów wewnętrznych (uchwał, zarządzeń) przestrzegać zawartych w nich uregulowań,
- d) wszystkie sprawozdania przewidziane w ustawie o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej sporządzać bezbłędnie,
- e) z udzielonej pomocy publicznej spółce cywilnej wystawiać jedno zaświadczenie o pomocy de minimis i przysyłać do wiadomości pozostałym współnikom.

Informację o wykonaniu zaleceń pokontrolnych lub przyczynach ich niewykonania proszę przedłożyć w terminie 30 od otrzymania zaleceń.

Zalecenie podpisał
Burmistrz Słubic
Tomasz Ciszewicz